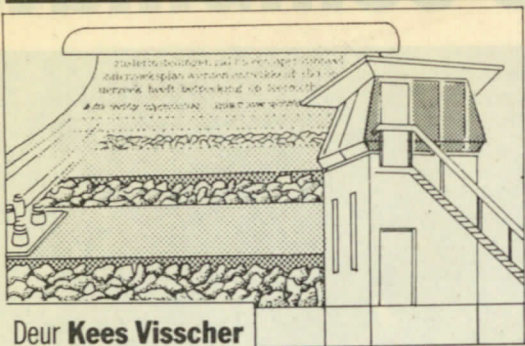

Zingen in veurjoarstied

30.11.90

Vertelsters van d'spoorwieke

Deur Kees Visscher

Onder de druppende platoanen van t paark luip ik vrijdoagsnommedoags fluitend op huus aan. Vaaileg onder mien jaze zat Fulco de Minstreel dij in d'ibelteek aiweg utland was, mor dij k nou lezen mog van Jansie Prins; en ondertied tikde ik mit mien schouklompen n dikke gummibale veur mie aan dij k in d'spoorwieke vonden haar tussen de raaiten.

Zoveul gelok touglieks: n mooi bouk en n mooie bale. Evenpies gloop de zonne mit ain oge over de tranzen van n swaart wolkenfort hen en op slag glom de wereld. Drij Duitse soldoaten, onderwegens noar t station tou, luipen mie van achtern in; t iesder onder heur stevels zong der over. „Schiess”, ruip de klaainste onverwachts aan mie. „Schiess doch”, en hai zedde zok lagend in postuur. Hai haar n lelke gutege kop, as n eerdmantje, en druig zien veldgrieze kepi kureg schuuns.

Verblaaid schopte ik hom mien bale tou. Op slag vlogen ze der touglieks op of en n ogenblik stredden ze der vinneg en maalvreten om, mit radde vouten. Dou gaf t eerdmantje hom netjes aan mie weerom. „Danke”, zee e en sluing zien haand even deur mien hoar. In n vlocht bloñken letters veur mien ogen: Gott mit uns. Dou benterden ze lagend wieder; en noast heur zol ons Laifmeneer vervast wel mitraaizen, men kon dat ja aaldoage vernemen aan de berichten.

Zo belandde ik verguld bie huus. Leeg boven kweker Hezzels zien kazzen stonden

blauwwidde glieven uutsneden in de loden lucht: t veurjoar wachtte achter de kim. En in mien toene was mien pa aan t hounder ofmizzen en zong:

Ik stond op hoge bergen,
Ik keek het zeegat in.
Daar zag ik een scheepje varen,
Daar zaten drie ruitertjes in.

Ol buurman Bekkering, in d'aanswettende toene, kwam bie d'hege. „He-je d'kraande al lezen?” ruip e aan mien pa. Mor dij zat in t nachthok te haspeln en zong dat t dalderde. „Ik heb aan t voetbalen west mit Duutsers”, zee ik tegen mien moe; ze was t stroatje aan t aanvegen. „Ze haren raimen mit gepsen om en doar ston op van God mit uns. En hierzo, ik heb Fulco de Minstreel, en dizze bale heb k ook nog vonden.”

„Kiek ais aan”, zee mien moe.

Noa t eten ging d'laambe aan en de koamer vluide vol ferwailen licht en scharen. „Zevve nog n ogenblikje zingen?” vrug mien moe. Ze kreeg de laidboukies al tou d'kommode uut.

„Ze hebben achttien lu van t verzet doodschoten”, zee mien pa achter zien kraande vot.

De gaslaambe soesde. „Nee toch”, zee mien moe. „Ochoi nee toch. Hai, dat iest mie ja tou.”

Bernardus IJzerdraat. Jan Kijne. Arie Kop. Mien pa leesde ze haardop veur, aine veur aine; nou en din strompeld'e over n noam en din leesde e hom weer vannijs. Albertus de Haas. Dirk Kouwenhoven. „Goave nou nait zingen pa?” vrug mien zussie.

„Dij rötmovven”, zee mien pa. Hai pakte t laidboukie op en sluing ofwezeg bloaden om. „t Vrouwkje van Stavoren”, zee mien zussie.

Wie zongen t laid van de rieke vraauw dij straft wordt veur heur hoogmoud, en dou van Hollands Vlag en van Wij Leven Vrij en wat aal nait meer; en mien pa kneep t boukie vergeld tussen zien knovvelge vingers of t n stuk raive was, en wos nait van uutschaaiden. „Mout dat nou zo haard”, zee mien moe. Wel drijmoal ging z'achter t huus om even te kieken.

„Ik heb n nij verhaal veur die schreven”, zee ik tegen Martha Cohen. Dou bluis n störmwind heur mit n gloepstreek bie mie vot, heur widde klaidje waaide heur om d'bainen; en ik wol achter heur heer, mor mien vouten zatten vast. Aal wieder vot vloog ze, en kiek, daagunder stonden drij Duitse soldoaten mit lagende gezichten en mit heur aarms wied uutnander om heur te vangen, en t eerdmantje ruip van schiess doch, schiess. „Martha”, reerde ik.

Ik schoot wakker. In mien duistere koamertje hong nog d'echo van heur noam. Doodsbenaauid kwam ik in t ende, dee t dak-roam open en keek in de nacht dij routswaart was; mor de wind was lekker vris en dreugde mien troanen op. Kleng, kleng, zongen de droaden boven t spoor, n vredege geluud. Niks as n dreum.

Ik kroop weer onder de dekens, daip, en luit n verhaal in mie geboren worden. Vrijdag 14 maart 1941, voor M, schreef ik der in gedachten boven. Een Spannende Wedstrijd. En t ging der over dat wie jongens voetbaalden tegen de Duutsers, vlage in top en mit de wichter dansend aan d'kaande, en dat t twij-twij was en dat wie op t alerleste toch nog n kool muiken; en de Duutsers mor lagen, zoveul pelzaaier as ze haren. Dit zol nog ais n verhaal worden. Ik zag Martha nou al glimmen.

Fulco de Minstreel

De Geuzenactie bestaat uit het volgende:
Schrijf elk bericht af of meer, keer volledig
over met verdraaide hand. Doe origineel
een papertje (ook dit exemplaar) kook.
mijn dan een betrouwbare Nederlander,
die weer hetzelfde doet alzig. Ondertied doe
achte noot, ook al sigt ge soms een bericht
van de tweede maal. Jorval stek we
schijnle agenden aan. Jorval hoort ge meer
Daar is de Geuzenactie doen!
Den 100 alle, vallen en
dit bericht is versonden op 15 Mei 1940